

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

അംഗദസഹിതാനാം വാനരാണാം പ്രായോപവേശനം

ശ്രുത്യാ ഹനുമതോ വാക്യം
പ്രശ്രിതം ധർമസംഹിതം |
സ്വാമിസത്കാരസംയുക്ത -
മംഗദോ വാക്യമബ്രവീത് || 4.55.1 ||

സ്വൈർയമാത്മമനഃശൗച -
മാന്യശംസ്യമമാർജവം |
വിക്രമശ്ചൈവ ധൈര്യം ച
സുഗ്രീവേ നോപപദ്യതേ || 4.55.2 ||

ഭ്രാതൃർജ്ജ്യേഷ്യസ്യ യോ ഭാർയാം
ജീവതോ മഹിഷീം പ്രിയാം |
ധർമേണ മാതരം യസ്തു
സ്വീകരോതി ജുഗുപ്സീതഃ || 4.55.3 ||

കഥം സ ധർമം ജാനീതേ
യേന ഭ്രാത്രാ ദുരാത്മനാ |
യുദ്ധായാദിനിയുക്തേന
ബിലസ്യ പിഹിതം മുഖം || 4.55.4 ||

സത്യാത് പാണിഗൃഹീതശ്ച
 കൃതകർമാ മഹായശാഃ |
 വിസ്മൃതോ രാഘവോ യേന
 സ കന്യ സുകൃതം സ്മരേത് || 4.55.5 ||

ലക്ഷ്മണസ്യ ഭയേനേഹ
 നാധർമഭയഭീരുണാ |
 ആദിഷ്ടാ മാർഗിതും സീതാ
 ധർമസ്തസ്മിൻ കഥം ഭവേത് || 4.55.6 ||

തസ്മിൻ പാപേ കൃതഘ്നേ തു
 സ്മൃതിഭിന്നേ ചലാത്മനി |
 ആർയഃ കോ വിശ്വസേജ്ജാതു
 തത്കുലീനോ വിശേഷതഃ || 4.55.7 ||

രാജ്യേ പുത്രഃ പ്രതിഷ്ഠാപ്യഃ
 സഗുണോ നിർഗുണോപി വാ |
 കഥം ശത്രുകുലീനം മാം
 സുഗ്രീവോ ജീവയിഷ്യതി || 4.55.8 ||

ഭിന്നമന്ത്രോപരാദ്ധശ്ച
 ഭിന്നശക്തിഃ കഥം ഹൃഹം |
 കിഷ്കിന്ധാം പ്രാപ്യ ജീവേയ -
 മനാമ ഇവ ദുർബലഃ || 4.55.9 ||

ഉപാംശുഭണ്ഡേന ഹി മാം
 ബന്ധനേനോപപാദയേത് |
 ശഃ ക്രൂരോ നൃശംസശ്ച
 സുഗ്രീവോ രാജ്യകാരണാത് || 4.55.10 ||

ബന്ധനാച്യാവസാദാൻമേ
 ശ്രേയഃ പ്രായോപവേശനം |
 അനുജാനന്തു മാം സർവേ
 ഗൃഹം ഗച്ഛന്തു വാനരാഃ ||4.55.11 ||

അഹം വഃ പ്രതിജ്ഞാനാമി
 ന ഗമിഷ്യാമ്യഹം പുരീം |
 ഇഹൈവ പ്രായമാസിഷ്യേ
 ശ്രേയോ മരണമേവ മേ ||4.55.12 ||

അഭിവാദനപൂർവം തു
 രാജാ കുശലമേവ ച |
 അഭിവാദനപൂർവം തു
 രാഘവൗ ബലശാലിനൗ ||4.55.13 ||

വാച്യസ്താതോ യവീയാൻ മേ
 സുഗ്രീവോ വാനരേശ്വരഃ |
 ആരോഗ്യപൂർവം കുശലം
 വാച്യാ മാതാ രുമാ ച മേ ||4.55.14 ||

മാതരം ചൈവ മേ താരാ -
 മാശ്യാസയിതുമർഹഥ |
 പ്രകൃത്യാ പ്രിയപുത്രോ സാ
 സാനുകൃഷ്ടാശാ തപസ്വിനീ ||4.55.15 ||

വിനഷ്ടമിഹ മാം ശ്രുത്യാ
 വ്യക്തം ഹാസ്യതി ജീവിതം |
 ഏതാവദുകൃത്യാ വചനം
 വൃദ്ധാംസ്താനഭിവാദ്യ ച ||4.55.16 ||

വിവേശ ചാഗദോ ഭൂമൗ
 രുദൻ ദർഭേഷു ദുർമനാഃ |
 തസ്യ സംവിശതസ്ത്ര
 രുദന്തോ വാനരർഷഭാഃ || 4.55.17 ||

നയനേഭ്യഃ പ്രമുമുചു -
 രുഷ്ണം വൈ വാരി ദുഃഖിതാഃ |
 സുഗ്രീവം ചൈവ നിന്ദന്തഃ
 പ്രശംസന്തശ്ച വാലിനം || 4.55.18 ||

പരിവാർയാഗദം സർവേ
 വ്യവസൻ പ്രായമാസിതും |
 തദ് വാക്യം വാലിപുത്രസ്യ
 വിജ്ഞായ പ്ലവഗർഷഭാഃ || 4.55.19 ||

ഉപസ്തുശ്യാദകം സർവേ
 പ്രാങ്മുഖാഃ സമുപാവിശൻ |
 ദക്ഷിണാഗ്രേഷു ദർഭേഷു
 ഉദക്തീരം സമാശ്രിതാഃ || 4.55.20 ||

മുമൂർഷവോ ഹരിശ്രേഷ്ഠാ
 ഏതത് ക്ഷമമിതി സു ഹ |
 രാമസ്യ വനവാസം ച
 ക്ഷയം ദശരഥസ്യ ച || 4.55.21 ||

ജനസ്ഥാനവധം ചൈവ
 വധം ചൈവ ജടായുഷഃ |
 ഹരണം ചൈവ വൈദേഹ്യാ
 വാലിനശ്ച വധം തഥാ |

രാമകോപം ച വദന്താം

ഹരീണാം ഭയമാഗതം || 4.55.22 ||

സ സംവിശദ്ഭിർബഹുഭിർമഹീധരോ

മഹാദ്രികുട്രപ്രതിമൈഃ പ്ലവംഗമൈഃ |

ബഭൂവ സന്നാദിതനിർദരാന്തരോ

ഭൃശം നദദ്ഭിർജലദൈരിവാംബരം || 4.55.23 ||

|| ഇത്യർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ പഞ്ചപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||